

Konsekvenser

- Samma siffror men större partiklar provtas => sänkta gränsvärden!
- Sänkningen beroende på storlekssammansättning på partiklarna
- Kan inte jämföra gv för damm och metaller (Pb, Cd, Zn, Ni) i samma prov utan måste ta parallella prover!

Erfarenheter vid parallellprovtagning

Exponering	Provtagare	Faktor
Carbon black	IOM – 2 lpm 37mm cf	~3
	GSP - 2 lpm 37mm cf	~2.7
	IOM – GSP	~1
Al smältverk	IOM – 1.8 lpm 25mm cf	>3
Mjöldamm	IOM – 2 lpm 37mm of	~2

Erfarenheter vid parallellprovtagning

Exponering	Provtagare	Faktor
Pb smältverk	IOM - 2 lpm 37mm cf	1.5
Borat process	IOM - 2 lpm 37mm cf	2
Bitumen ånga	IOM - 2 lpm 37mm cf	1.05
Ni smältverk	IOM - 2 lpm 37mm cf	1.4- 3.9
Ni smältverk som Ni	IOM - 2 lpm 37mm cf	1.2-4

Erfarenheter vid parallellprovtagning

Exponering	Provtagare	Faktor
Sågverk	GSP - 2 lpm 37mm cf	4.2
	GSP – SHS	1.7
Svinstallar	IOM – 2 lpm 37 mm cf	1.2
Afalt ånga	IOM - 2 lpm 37mm cf	1
Krom (ICP) rost	IOM – Mod 37mm (15mm)	~0.7

Rekommendation

- Använd inhalerbart dammprovtagare (IOM)
- Om man tidigare har använt totaldammsprovtagare gör åtminstone en parallell mätning
- Miljöer som tidigare har haft nivåer från 2 mg/m³ (total) och uppåt bör undersökas med inhalerbar provtagare

Kvarstående ?

- Metaller och damm samtidigt => måste använda båda
- I framtiden inhalerbart för metaller => anvisningar för metallanalys för IOM-provtagare
- Specialfall tex KAIF_4 => Nytt gv baseras på totaldammsmätningar men anges som inhalerbart i listan där det inte finns någon utarbetad metod

REACH

- Realitet inom 3-5 år
- Myndighet i Helsingfors om 300 personer
- Exposure scenarios – ES
- Derived no effect level – DNEL
- Livscykelperspektiv!